

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaams
subsidierregister
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het ontwerp van decreet betreft de oprichting van een Vlaams subsidierregister. Voorafgaand onderzoek toont aan dat er noodzaak is aan een centrale databank waarin de door een Vlaamse deelstaatoverheid toegekende subsidies kunnen worden geraadpleegd. De problematiek van subsidiemisbruiken, die ook recent ruim media-aandacht kreeg, toont ook het belang en de noodzaak aan van een subsidierregister.

Dit subsidierregister heeft tot doel om alle subsidiestromen van de Vlaamse Overheid aan rechtspersonen en feitelijke verenigingen overzichtelijk in kaart te brengen met het oog op het scheppen van meer transparantie in de besteding van overheidsmiddelen en om dubbele subsidiëring te helpen vermijden.

Subsidies die rechtstreeks aan natuurlijke personen worden verstrekt, worden niet mee opgenomen in het subsidierregister. De rapportering hierover gebeurt louter op een geaggregeerd niveau opdat er geen individuele personen mee kunnen worden geïdentificeerd.

Dit ontwerp van decreet beoogt, mede in het licht van de hierboven toegelichte doelstellingen, een wettelijke basis te voorzien voor de oprichting van een centraal en publiek toegankelijk subsidierregister dat wordt beheerd door de Vlaamse administratie bevoegd voor financiën en begrotingen. Hierbij wordt ook conformiteit met onder meer de Algemene Verordening Gegevensbescherming beoogd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld en inhoudelijk structuurelement (ISE): Budgettair beleid

Beleidsdoelstelling conform BBT FB BO 2021: OD 5. We maken werk van een Vlaams subsidierregister

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/171 van 29 april 2021.
2. De inspectie van Financiën verleende haar advies op 5 mei 2021.

De inspectie van Financiën verleende een voorwaardelijk positief advies. Aan de bemerkingen van de inspectie werd tegemoet gekomen. Slechts een opmerking werd niet gevolgd. De motivatie hiervoor wordt hieronder geschetst.

Opmerking IF: *“Inzake de publieke toegang wordt opgemerkt dat teneinde volledigheid na te streven - en dit mogelijks gefaseerd – best wordt overwogen om een onderscheid te maken tussen raadpleging van het register door het bredere publiek, en een raadpleging door andere dan de VO-bedoelde subsidiërende overheden. De eersten zouden dan een beperkte toegang krijgen (tot bepaalde data), terwijl naar de derde subsidiërende overheden een quid pro quo- principe zou kunnen gehanteerd worden in de zin dat zij toegang krijgen tot meer informatie indien zij ook de subsidiedatabank met hun gegevens aanvullen. Dergelijke werkwijze wordt op Europees vlak ook toegepast bij de ARACHNE-databank waarbij managementautoriteiten Europese structuurfondsen toegang krijgen tot de gartnerachtige informatie voor zover zij de databank ook met eigen informatie voeden. Dit leidt tot meer volledige data wat toelaat om de risico’s beter te identificeren en eventuele mitigerende maatregelen sneller en adequater te voorzien.”.*

Repliek: Het ontwerpdecreet voorziet reeds in de verplichting voor de subsidieverstrekkers die binnen het toepassingsgebied van het decreet vallen, om de in artikel 4, §1, vermelde gegevens in het subsidieregister te registeren. Het differentiëren van het toegangsrecht tot het register naarmate medewerking wordt verleend (quid pro quo) aan het nakomen van die verplichting, zou die algemene verplichting ondergraven en ten onrechte de indruk wekken dat een subsidieverstrekker ervoor kan opteren bepaalde gegevens niet te registeren. Het is van belang om over volledige en correcte gegevens in het subsidieregister te beschikken, mede met het oog op het parlementair controlerecht en gelet op de doelstelling rond transparantie die geen vrijblijvende keuze mag zijn. Bijgevolg wordt geen gedifferentieerde toegang overwogen.

3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 20 mei 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De ontwikkeling van het subsidieregister kadert in het beleidsvoornemen van minister Diependaele om alle subsidiestromen van de Vlaamse overheid overzichtelijk in kaart te brengen. (Beleidsnota 2019-2024 Financiën en Begroting, blz. 9; zie ook BBT BO 2021 Financiën en Begroting, blz. 11).

Het subsidieregister zal een overzicht bieden van de vastgelegde, te vereffenen en uitbetaalde subsidies aan rechtspersonen en feitelijke verenigingen. Met die informatie worden diverse

beleidsbehoeften afgedekt, zoals het bieden van transparantie, de detectie van dubbele subsidiëring mogelijk maken, het bieden van beleidsinformatie voor het subsidiebeleid van de diverse entiteiten van de Vlaamse overheid en de informatiedeling en afstemming tussen die entiteiten. Het subsidieregister wil dan ook die centrale doelstellingen dienen.

De informatie die men voor het subsidieregister nodig heeft, moet worden ontsloten uit beleidsdomein-specifieke dossierbehandelingssystemen, alsook uit Orafin en andere boekhoudsystemen. Een manuele invoer uit de beschikbare databronnen van de Vlaamse administratie bevoegd voor financiën en begrotingen of een overdracht via randsystemen is niet altijd afdoende om de beoogde doelstellingen te bereiken. Om die doelstellingen te bereiken is ook informatie nodig die afkomstig is uit de specifieke dossierbehandelingssystemen van de subsidieverstrekkingen zelf. Deze dossierbehandelingssystemen bevatten alle subsidiedossiers én de nodige detailinformatie noodzakelijk om de centrale doelstellingen van het subsidieregister te kunnen vervullen.

Het is sowieso de bedoeling om zoveel mogelijk te werken met geautomatiseerde web services waardoor de administratieve last (eenmaal opgezet) heel beperkt is. De informatie stroomt dan immers automatisch door naar het subsidieregister.

Die werkwijze maakt het op termijn ook mogelijk dat het subsidieregister een meer dekkend systeem wordt, waarop in eerste instantie ook de Vlaamse lokale besturen kunnen aansluiten, en nadien desgevallend ook andere overheden. Door de gekozen technische implementatiewijze (web based systeem) laten we namelijk de opening om ook andere dossierbehandelingssystemen vlot te laten aansluiten.

Naar Nederlands voorbeeld is ervoor gekozen om te evolueren naar een vrij raadpleegbaar centraal subsidieregister, met een verplichting aan de Vlaamse subsidieverstrekkingen tot het meedelen van de relevante subsidiegegevens.

De doelgroep gebruikers van het subsidieregister beperkt zich dus niet tot interne gebruikers van de Vlaamse overheid. Externen zullen het register immers ook online kunnen raadplegen. Bij de visualisatie van de gegevens in het register zal een onderscheid worden ingebouwd tussen de subsidies die verstrekt zijn voor de inwerkingtreding van het decreet, en de subsidies verstrekt na die datum.

Om de voormelde doelstellingen en gegevensstromen mogelijk te maken (en dit in overeenstemming met de algemene verordening gegevensbescherming en gelet op de problematiek “bedrijfsgevoelige informatie” in het kader van openbaarheid van bestuur), vereist de operationalisering van het subsidieregister een decretale verankering.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie hiervoor de artikelsgewijze toelichting zoals uiteengezet in de Memorie van Toelichting (punt ‘II. Toelichting bij de artikelen’).

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend decreet behelst louter de creatie van een decretale basis en heeft op zichzelf geen budgettaire impact. We kunnen evenwel ter duiding het volgende meegeven:

Het departement FB voorziet als bevoegde entiteit alvast het nodige budget om de kosten van de opzet deels of volledig te helpen dragen en om de Vlaamse beleidsdomeinen zelf te ondersteunen bij hun aansluiting.

Voor de budgettaire impact voor **2021** (eenmalige kosten) kan worden verwezen naar de BBT FB BO 2021 en meer bepaald naar begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT. Voor 2021 bedragen de op dit begrotingsartikel aangerekende en nog aan te rekenen projectkosten in totaal 460.610 EUR (incl. btw).

De **recurrente** kosten vanaf **2022** worden voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd bij de volgende begrotingsrondes. Voor het subsidieregister voorzien we de volgende kosten vanaf 1 januari 2022:

Voor de dienstverlening door Digitaal Vlaanderen bedragen de jaarlijkse recurrente kosten 60.000 EUR (incl. btw). Die kosten worden aangerekend op de kredieten van het begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

Voor het departement Financiën en Begroting worden jaarlijks voor de interne personeelsleden minstens 70 te presteren mandagen voorzien.

Voor de verdere ontwikkelingskosten van het subsidieregister wordt ook verwezen naar begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

Daarnaast wordt voor **2022 en 2023** een jaarlijkse uitgave voorzien van in totaal 96.400 EUR (incl. btw) voor de externe ondersteuning van het departement Financiën en Begroting, die wordt aangerekend op de kredieten van het begrotingsartikel CB0-1CBG2AA-WT.

In de volgende jaren, eenmaal de dossierbehandelingssystemen aangesloten zijn, is vooral nog onderhoud vereist en zullen de mandagen voor programmamanagement en Splunk analyse/ontwikkeling afnemen.

B. ESR-TOETS

Voorliggend decreet heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De principieel goedgekeurde tekst zal voor advies worden voorgelegd aan de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en in een volgende fase aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaams subsidieregister en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed:
 - te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC);
 - te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
 - te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst;
 - te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE